

Műút

„ Úton lenni boldogság...” (J. K.)

Szerzőink: Balaskó Ákos (Miskolc) költő · Bazsányi Sándor (1969, Piliscsaba) PhD, egyetemi docens · Bényei Tamás (1966, Debrecen) egyetemi docens · Bollobás Enikő (1952, Budapest) irodalomtörténész, amerikanista · Deák Botond (1969, Budapest) költő · Dunai Tamás (1981, Szeged) PhD-hallgató, óraadó, PTE · feLugossy László (1947, Sárospatak) képzőművész, stb. · Gilbert Edit (1963, Pécs) egyetemi docens, irodalomtörténész, műfordító · Hegyi Dóra (1971, Budapest) művészettörténész, kurátor · Horváth Viktor (1962, Pécs) író, műfordító · Kiss Noémi (1974, Budapest) író, irodalomtörténész, kritikus · Klopfer Ágnes (1966, Miskolc) középiskolai tanár · Kutasy Mercédesz (1978, Budapest) PhD-hallgató · Landolfi, Tommaso (1908–1979) olasz író · Lukácsi Margit (1965, Jászberény) PhD, műfordító · Magolcsay Nagy Gábor (1981, Eger) költő · Márkus Krisztina (1976, New York) bölcész · Menyhért Anna (1969, Budapest) költő, kritikus · Ménes Attila (1961, Budapest) író · Mizser Attila (1975, Losonc–Fülek) költő, író, főszerkesztő · Nagy Csilla (1981, Miskolc–Balassagyarmat) PhD · Nyilas Atilla (1965, Budapest) költő · Paksy Tünde (1973, Miskolc) egyetemi tanársegéd, irodalomtörténész · Porkoláb Tibor (1965, Miskolc) egyetemi docens · Radics Viktória (1960, Budapest) irodalmár, műfordító · Sári B. László (1972, Pécs) irodalomtörténész, kritikus · Sirokai Mátyás (1982, Budapest) költő · Süvecz Emese (1973, Malmö) műkritikus, nőjogi aktivista · Szabó Attila (1972, Nyíregyháza) képzőművész, főiskolai adjunktus · Tatár Sándor (1962, Törökbálint) költő, műfordító · Teslár Ákos (1980, Budapest) író, kritikus · Triceps (1955, Budapest) művészeti író, rendező · Turi Tímea (1984, Budapest) költő, író, kritikus · Ughy Szabina (Budapest) költő · Ürmös Attila (1969, Budapest) író

E számunkat **Szabó Attila** művei díszítik, a **MUTAGÉN** című, a Miskolci Galériában 2009 májusában rendezett kiállítása kapcsán. A művésszel feLugossy László beszélget az 51–53. oldalakon.

Főszerkesztő: **Zemlényi Attila** zemlenyi@muut.hu · Irodalom, online: **k.kabai Ióránt** kkl@muut.hu · Képzőművészet: **Kishonthy Zsolt** kishonthy@muut.hu · Kritika, esszé: **Jenei László** jenei@muut.hu · Szerkesztőség: 3525 Miskolc, Hunyadi u. 12. (Petró Ház) e-mail: muut@muut.hu www.muut.hu http://muut.blog.hu · A Műút irodalmi, művészeti és kritikai folyóirat megjelenik a Szépmesterségek Alapítvány és a Miskolci Galéria Városi Művészeti Múzeum kiadásában Miskolcon · Felelős kiadó: **Dobrik István** · Lapigazgató: **Borkúti László** · Szerkesztőségi titkár: **Barázda Eszter** barazda@muut.hu · Design: **Szurcsik János** mail@janos.at www.janos.at · Borító, képszerkesztés, tördelés: **Tellingner András** · Korrektor: **k.kabai Ióránt** · Nyomda és kötészet: **Szocioprodukt Kft., Miskolc** · Felelős vezető: **Osváth Zoltán** · ISSN 1789-1965

Deák Botond

az elfelejtett Himnusz

talán Petri György óta tudjuk,
hymnuszt minek írni
na, énekelni lehet (de írni minek),
sok focimeccsnek, 22+3 embernek,
a cseréről később,
egyre kevesebb emberrel beszél *az a vers*,
talán kevesen ismerik a Himnuszt.
a lakmuszt meg nem kell megírjuk senki helyett.

a hülye, őszinte, becsületes magyar
nem szép, nem alkalmazkodik,
jobb az ajtón kívül, jobb, ha nincs itt,
szereti a perifériát, na, azt szereti,
énekelni lehet, írni minek.
aztán egyre kevesebb emberrel ért szót,
majdnem magára marad, de mégsem teheti,
itt a Himnusz.

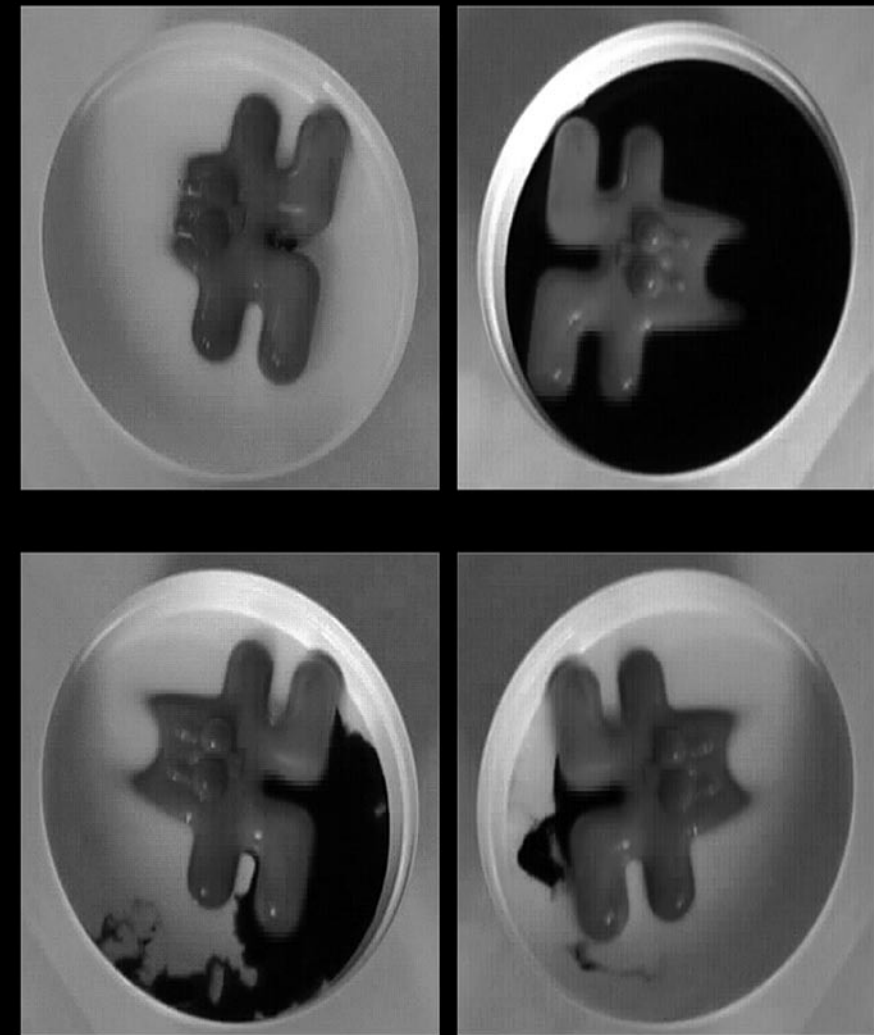
visszanyúl
bazmeg, és megtörténik, hogy előlről
kezd a hülye magyar, kimondja, amit gondol,
mert átlátja, ugye, és mikor még nem,
már akkor elégedetlen,
tehát a magyar mindenkinek tartozik, sajnos
lecserélni sem lehet, mert ennyien van.
az életét szeretik benne, azt mondják róla,
jesszusom, egy magyar?!

talán Pilinszky óta tudjuk, a képesség
maga a Himnusz, egy bármihez,
és felejtsük el az események sodrát,
mert a nagyvilág akkor is leszar minket,
ha a Himnuszunk a legszebb,
és végül is mindegy, hogy
ki hagyja égve a folyosón a villanyt,
de azt talán csak mi tudjuk,
és mosolygunk a holddal.

A paraszolvencia

Nincsen pénzünk, nem is lesz, míg élünk.
Azért nem adnak, amit mi csinálunk,
de betegek vagyunk, valakinek mindig van
valami baja.
Ha oly' pontosan tudunk fogalmazni, ahogy
egy sikeres szikevágás,
akkor talán mi is érünk valamit.

Ha paraszolvencia-szerző vagyok, akkor
viszont mindenhez,
mindenhez értenem kell, egyébként lószart
sem ér,
és kiborul a bili, vagy azt mondják rá, kacsa.
Jaj, ha oly' pontosan tudnék fogalmazni,
akár egy szikevágás,
akkor talán érnék is valamit.

A teljes harcképesség

(hídatásra)

Lementem az iszapjárt lépcsőkön a mederbe,
amit a víz elhagyott, mert az ilyenben
néha különös érzés van, olyan mózesi.
Bokszolok a két part között.
Szalad kocsink a sár tetején, soványodunk.
A Dunával normális kormányos égőt kapcsol,
százwattosat,
és világlik kerékvágatinkban a víz,
bokszolunk a két part között, szalad Mózes is.

dD. az ítélet

Valamit írniuk kellett.
Ez valami olyasmihhez vezet, hogy az embereket kategorizálni kell.
Tengelynyiszolás.
Meztelenbe tűnő karcsú csónak...

Az enyém szilárd kérgű törzs,
Amit kúszónövények borítanak.
Mikor már mindenki lemond rólam.
Ott állok büszkén a kilbót mellett.

Hagyom, hogy fennmaradjak a vízfelszínen.
És nem elájulni, mikor a „tárgyam” veszik el.
Némileg megtépázva, meghúzom miattatok magam,
arcomon a háziállat baromi elégtelése.

Tatár Sándor

Történelemkönyv margójára

Mozgalmi dal sok volt, és csillogó szem;
láttuk, transzparensten s gyár-
homlokokon mint villog ómen:
boldogságként (...) akkor ez adatott.

Memóriáddal nem kellett vesződnöd:
államunk óvott: kifigyelt, megőrzött
intim titkot is, nemcsak adatot.

A derék férfiú (apánk...), a valláspótló fétis,
nem volt Demosztenész, se Ciceró, de mégis,
mikor beszélt,
ott tetszést, de még
itt is csak csendet aratott.

Tapasztalatlan ifjakat
környékezhettek csak a lázadás lidérce —
érthető lapítás vagy épp hála dicsérte
történelmünk', a mesterdarabot.

Az dívott akkor: „Hűség
a néphez és hűség a párthoz!”
(— Anyához inkább, hogyha jó szilvalekvárt hoz...) —
ám ezt hangosan korántsem szabadott.

Ahogy azt sem, hogy a
Lenin-szobrok érce
népbarátságának elég koszlott férce —
nem meglepő hát: ezért szakad ott.

Értem; mindazonáltal

Látom, fiam, te ebből tényleg ki akarsz maradni.
Mármint abból, amit bonyolítás nélkül
(ám a nagyzolástól nem feltétlenül menten)
apád költészetének (...!) nevezhetünk.
Bölcs vagy; magam sem találnék semmi vonzót
abban, hogy ottan nyomot hagyjak.
Nemrég (jaj, dehogynem rég — az Öreg még
öregedni sem akar, bár ez talán bocsánatos esendőség),
szóval nemrégén még — két hónapos se voltál,
hogy' tudhattál volna, *kis cselédem*, védekezni?! —
egy egész ciklust mőszeroltam rád, úgy értem,
úgy tettem, mintha az íródeákod volnék,
arcjátékvoyeur és -fülelő Eckermannod, aki csak azt jegyzi le,
amit mondasz, illetve amire gondolsz, miközben
tekintetteddel (ha ugyan ez is nem trükk, lévén hogy
eleve többet tudsz mindannyiunkról, mint amit a látás közvetíthet)
anyád-apád-környezetedet letapogatod.
Kegyes voltál; nem tiltakoztál.
Ezzel együtt sem számíhattam másra,
mint hogy hamarosan el fog pattanni a
kollaboráció (illúzió)buborékja.
Most: látom a hatéves fejedet;
látom, de sem szavakat írni róla, sem „fejni belőle”
(szuszakolni belé) — nem.

Talán egy kicsit túl tapintatos, háttérbe-húzódó is vagy:
ha le akarnád dominálni „apád költészetét”,
nagy ellenállásba nem ütköznél. — Bár meglehet, az vagy,
amire már az a bizonyos ciklus, s néhány más versem kifutott:
finnyás. Akármihhez nem adod a neved.
Mondottam: Jól van.
De, kis szeparatistám, mégsem
hallgathatom el előled, hogy amit magadénak mondhatsz,
csupán részsiker:

jó, e kétes üzelemből, e hiú,
és roppant korszerűtlen szó-tapasztgatásból („apád...”) kimaradsz,
de amit sétáltatsz, táplálsz, körülhurcolsz a mind nagyobb világban,
amit másokkal megosztasz vagy éppen
(részben vagy egészben) tőlük megtagadsz,
sosem az egész Lőrinc, mindenestül,
mert van egy olyan L. is, aki (akár beletunkolom
szirupos mondatokba, akár nem)
jelen van minden nem elvétett, csak szórakozott köszönésében,
minden félre nem csúszott (fől sem kötött) nyakkendőmben,
minden gyermekded (de hát ki pontozhatja ezt?!) örömeimben —
szóval így.
No menj, maflitsek.